

مرجع پارسا

ویژه نامه ارتحال آیت الله العظمی شبیری زنجانی قدس سره

▪ هفته نامه افق حوزه ▪ چهارشنبه ▪ ۱ مهر ۱۴۰۵ ▪ ۱۱ ربیع الثانی ۱۴۴۸ ▪ شماره اول



۱۳۴۲ ادامه داشت.

آیت الله سید احمد زنجانی فقیهی بزرگ و پارسایی متخلق به اخلاق الهی بود و اشراف کاملش بر ابواب مختلف فقه اعجاب بزرگانی چون آیت الله حاج شیخ محمدعلی اراکی (ق. ۱۴۱۵) را برانگیخته بود. تقوای الهی، روح یقین و توکل، شکر خالق و مخلوق، احترام به افراد، نظم و سلیقه در امور، زهد عبادت بسیار همراه با گریز از مقدس مآبی، روشن بینی فکری و تأکید بر حیات اجتماعی دین و عشق به خاندان رسالت از صفات ارزنده آن عالم وارسته بود.^۱

آیت الله زنجانی سال های متمادی صبح و شب ها در حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام و ظهرها در مدرسه فیضیه نماز جماعت را اقامه می کرد و بخشی از اوقات روزانه خود را به رسیدگی و پرسش از احوال و اوضاع مستمندان، مراجعان و حل مشکلات آنان اختصاص می داد.

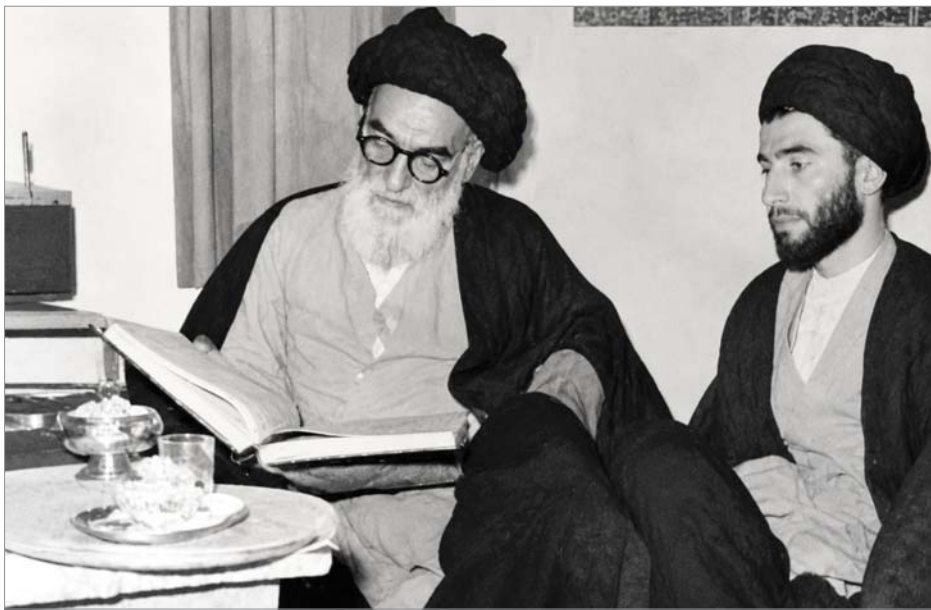
سرانجام این عالم ربانی در روز ۲۹ ماه مبارک رمضان سال ۱۳۹۳ قمری (پنجم آبان ۱۳۵۲) دیده از جهان فروبست. اقشار مختلف مردم قم به ویژه علما و فضلا پیکر پاک او را تشییع و پس از طواف و نماز در یکی از حجرات گوشه شرقی صحن بزرگ (اتابکی) حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام به خاک سپردند.^۲

مادر حضرت آیت الله سید موسی شبیری زنجانی، دختر آقا میر علی نقی، از زنان مؤمنه و صالحه عصر خویش بود. جد پدری ایشان آقا سید عنایت الله دوسرانی (ق. ۱۳۴۳) فرزند مهرعلی از علمای وارسته و متقی و جد مادری وی مرحوم آقا میر علی نقی ولایی سلطانیه ای (ق. ۱۳۶۷) از جله علمای مورد توجه مردم و اهالی زنجان به شمار می رفت. دایی حضرت آیت الله زنجانی، آقا سید محمد ولایی (ق. ۱۳۸۷) هم از فقها و مجتهدان زمان خویش بود.^۳

• پی نوشت ها

۱. سیمای میانه، خطه ولایت، عبدالرحیم اباذری، ص ۲۱۰.
۲. نگاهی به زندگی فقیه محقق آیت الله زنجانی، دفتر آیت الله شبیری زنجانی (مد ظله).
۳. شرح حال آیت الله حاج آقا سید احمد زنجانی رحمته الله علیه، رک. به، مجله نور علم، ش ۲۶، خرداد ۱۳۶۷، ستارگان حرم، دفتر ۳، علمای نامدار زنجان، زین العابدین احمدی، گنجینه دانشمندان، ج ۲، ص ۱۶۶ و ج ۹، ص ۱۹۵ و.....
۴. همان و کتاب هذا کتاب الفهرست لمشاهیر علماء زنجان و... نوشته شیخ موسی زنجانی، ص ۱۷ و...

ادامه در صفحه بعد



گذاشت. مباحثه علمی قسمت دیگری از حیات علمی ایشان را شکل می داد. جلسه مباحثات فقهی در منزل آیت الله صدرالدین صدر (ق. ۱۳۷۲) با حضور ایشان برگزار می شد. همین جلسه فقهی گاهی هم در منزل آیت الله زنجانی تشکیل می گردید که از دوستانشان به ویژه آیت الله محقق داماد (۱۳۸۸ ق.) و امام شرکت می کردند. بیشتر جلسات مشترک مراجع ثلاث (صدر، حجت و خوانساری) برای تصمیم گیری های مهم حوزه نیز در منزل ایشان تشکیل می شد و این جلسات، تا قیام ۱۵ خرداد

حضرت امام خمینی رحمته الله علیه از جمله کسانی بودند که در نماز جماعت ایشان شرکت می کردند و آن دو دوست پس از اتمام نماز با هم به سوی منزلشان که در نزدیکی هم قرار داشت باز می گشتند. آیت الله سید محمدتقی خوانساری وقتی به مسافرت می رفت از وی دعوت می کرد به جایش نماز جماعت بخواند.

آیت الله زنجانی بیشتر به کار تألیف پرداخت و بیش از شصت جلد کتاب و رساله کوچک و بزرگ در دانش های گوناگون دینی تألیف کرد و به یادگار

زندگی نامه آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی قدس سره

آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی رحمته الله علیه، از مراجع عالی قدر تقلید و از اساتید طراز اول دروس خارج فقه و اصول در حوزه علمیه قم بودند. ایشان که از ارکان علمی حوزه محسوب می شدند، در زمره فقهای نامداری بودند که پس از رحلت حضرت آیت الله اراکی رحمته الله علیه، از سوی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، به عنوان مرجع واجد شرایط و جایز تقلید معرفی شدند.

آن فقیه وارسته، دوران تحصیل خود را در دو قطب علمی قم و نجف سپری کردند و در محضر بزرگان عصری چون حضرات آیات؛ سیدحسین بروجردی، سیدابوالقاسم خویی و سیدمحمد داماد رحمته الله علیه تلمذ نمودند. حضرت آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه با رویکردی دقیق در مبانی فقهی، در پذیرش خبر واحد، احتیاطی عالمانه پیشه می کردند و از منظر تخصصی در علم رجال، صاحب نظری بی بدیل بودند؛ چنان که اثر پژوهشی گران سنگ ایشان بر «رجال نجاشی»، همواره از منابع فاخر علمی به شمار می رفت.

ایشان همچنین، میراث دار سیره و جایگاه پدر بزرگوارشان، آیت الله سیداحمد زنجانی رحمته الله علیه، در مقام امامت جماعت در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام بودند؛ یادی که در خاطره مؤمنین و زائرین آن حریم قدسی، جاودان خواهد ماند.

متن پیش رو، خلاصه ای از زندگی نامه پربار مرجع عالی قدر جهان تشیع، حضرت آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی رحمته الله علیه است که تقدیم می گردد.

• ولادت

آیت الله العظمی سید موسی شبیری (حسینی) زنجانی سه ماه پس از ورود والد معظمشان به حرم کریمه اهل بیت علیهم السلام در هشتم ماه رمضان سال ۱۳۴۶ مطابق با دهم اسفند ۱۳۰۶ شمسی دیده به جهان گشوده و به احترام حضرت معصومه علیها السلام موسی نام گرفتند.

• خاندان

پدر، مادر و اجداد حضرت آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه از خاندان سرشناس و سادات اصیل زنجان و مشهور به علم و تقوا بودند. آنها در اصل از روستای ترک از توابع شهرستان میانه به زنجان آمده بودند.^۱ پدرش فقیه پرهیزکار آیت الله حاج سید احمد زنجانی (متولد چهارم صفر ۱۳۰۸) در زنجان به علم آموزی نزد اساتیدی چون حاج شیخ زین العابدین زنجانی (ق. ۱۳۴۸)، میرزا عبدالرحیم فقاهاهی (ق. ۱۳۶۵)، میرزا ابراهیم حکمی زنجانی (ق. ۱۳۵۱)، و حاج شیخ عبدالکریم خونیانی (۱۳۷۱ ق.) اشتغال ورزید. پس از بیست و پنج سال تحصیل و تدریس در مدرسه علمیه «سید» زنجان، آوازه علمی مرحوم آیت الله حاج شیخ عبدالکریم

حائری (۱۳۵۵ ق.) وی را به قم کشاند و نزدیک به ده سال از مجالس درس ایشان استفاده کرد و تقریرات دروس وی را نگاشت. حضرت آیت الله زنجانی رحمته الله علیه علاوه بر شرکت در دروس یاد شده، از محضر استادان دیگری چون حضرات آیات؛ حاج میرزا محمد صادق خاتون آبادی (ق. ۱۳۴۹)، حاج شیخ محمد رضا نجفی مسجدشاهی (۱۳۶۲ ق.) و... بهره برد و سپس خود به تدریس دروس سطوح عالیه پرداخت.

پس از رحلت آیت الله حائری یزدی رحمته الله علیه، آیت الله سید محمد حجت (ق. ۱۳۷۲) از ایشان برای سازماندهی برخی امور به ویژه پاسخ به استفتائات فقهی استمداد طلبید. آیت الله زنجانی ضمن قبول این امر، فعالیت های دیگری از جمله نظارت بر مدرسه حجتیه و نیابت امامت جماعت نماز صبح و مغرب و عشا در حرم کریمه اهل بیت علیهم السلام را (به خاطر کسالت ایشان) بر عهده گرفت. گاهی که ایشان اقامه جماعت می کردند، مرحوم آیت الله حجت، در نمازشان حاضر می شدند و به ایشان اقتدا می کردند. همچنین در این سال ها نماز جماعت ظهر و عصر را در مدرسه فیضیه برپا کردند.